

Gemeenschapshuis onder de loep

Secretaris Deny van Peer (links) en voorzitter Cor van Aalst van het Sociaal Cultureel Werk Sint-Willebrord

Sinds 1987 is SKW Sint-Willebrord (Sociaal Cultureel Werk) actief in een dorpsgerichte invulling van het sociaal-cultureel werk en in het beheer van gemeenschapshuis 'De Lantaarn'. De gemeente Rucphen bestaat uit vijf kerkdorpen, die onderling nogal van elkaar verschillen. Zij hebben allemaal een 'eigen' SKW. Sint-Willebrord is één van die kerkdorpen en is weer helemaal bij de tijd door een ingrijpende verbouwing en uitbreiding van De Lantaarn. Na afloop van deze grote klus in 2009 en 2010 vond het dagelijks bestuur het een goed moment om terug te treden. Naast een nieuw gebouw is er dus ook een nieuw bestuur: Cor van Aalst als voorzitter en Deny van Peer als secretaris. Naar een penningmeester wordt nog gezocht. De twee leden van het dagelijks bestuur vertellen vol trots over de moderne accommodatie én over hun dorp.

twitter.com/#!/skwstwillebrord

Tevreden blikken beiden terug. Een dergelijke ingrijpende verbouwing vergt uiteraard veel van de bestuursleden. Het is een proces van jaren, maar het resultaat mag er zijn! De Lantaarn oogt licht en fris. Bij de keuze voor de toekomst van het gebouw heeft een discussie gespeeld: of de huidige accommodatie renoveren of op een andere plek opnieuw beginnen. Het bestuur hechtte echter veel aan het monumentale gebouw midden in het dorp. In vroegere tijd was het pand namelijk de kerk. In de grote zaal is dat nog terug te vinden in de grote boogramen. Op deze manier is het gemeenschapshuis in het centrum van het dorp behouden gebleven.

vervolg op pagina 2.

In dit NieuwsHeft:

Match of the day

3

Brabants
PlattelandsParlement

4

Serious Request

4

Burgerparticipatie en
wijkaccommodaties

5

Het gemeenschapshuis
neemt het voortouw

6

vervolg van voorpagina

Betaalbaarheid

De gemeente heeft de verbouwing betaald. Gelukkig dateren alle plannen van vóór de kredietcrisis. Het is maar zeer de vraag of er in deze tijden van bezuinigingen voldoende middelen waren geweest voor een dergelijke renovatie. De gemeente Rucphen bestaat uit vijf kerkdorpen en voor ieder dorp een dergelijke accommodatie zou tegenwoordig onbetaalbaar zijn. De Lanteern is zo goed als af, enkele zaken moeten nog aangeschaft en betaald worden. Er is bijvoorbeeld voorlopig geen geld om een voorziening voor de rokers in te richten. De vrijwillige bestuurders zijn geen bouwkundigen of financiële experts, dus kwamen zij af en toe voor verrassingen te staan. Onduidelijk is wel eens wie wat dient te betalen. Met de gemeente heeft men af en toe stevig moeten onderhandelen. Het bestuur heeft een groot deel van haar reserves aangesproken, zodat men goed op het geld moet letten. Men kijkt daarvoor

onder meer nog een keer kritisch naar de tarieven. En ook de zeven mensen die via de werkvoorziening in dienst zijn moeten betaald worden. De grote vraag is of het financieel rendabel is. En weten de mensen na die lange tijd van verbouwen De Lanteern weer te vinden? Het is weliswaar een begrip, maar alles heeft natuurlijk wel anderhalf jaar lang op een laag pitje gestaan.

Jongeren

De nieuwe Lanteern bestaat uit veel verschillende ruimten en nogal wat verenigingen en activiteiten vinden er

Vitrines vol met typische voorwerpen uit Sint-Willebrord

onderdak. Zo heeft de heemkundekring een eigen ruimte met vitrines vol met typische voorwerpen uit Sint-Willebrord. Op de eerste verdieping is het Speelhonk voor de kinderen. Elke woensdagmiddag is er een vrije inloop voor hen om samen te knutselen. Voor de jeugd van 12 tot 18 valt er in de kerkdorpen eigenlijk niets te beleven. Daarom heeft het bestuur besloten tot het inrichten van een jeugdhonk in het gebouw. Dit is mede ingegeven door het feit dat men last had van baldadige hangjongeren uit het dorp. De jeugd uit alle vijf kerkdorpen is welkom in het jongerencentrum. Bij de SWK is een agoog in dienst voor het ouderen- en het jongerenwerk. Samen met de jongeren geeft hij invulling aan het honk en aan het programma. Het moet een huiskameridee uitstralen door de aanwezigheid van bankstellen, maar ook staan er een poolbiljart en spelcomputers.

Ouderen

De senioren vinden eveneens hun plek in De Lanteern. De KBO heeft een eigen lokaal waar men kan biljarten, koersballen of bingoën. Het bestuur heeft contact gelegd met het naastgelegen verzorgingstehuis om te bekijken of er iets gezamenlijks voor ouderen opgezet kan worden. Zeker voor hen is het belangrijk dat voorzieningen dichtbij gelegen zijn. Vooralsnog heeft dat niets opgeleverd. Naast het wielrennen is Sint-Willebrord beroemd om de biljarters die

er vandaan komen. Dat vind je terug in het aantal biljarts in het gebouw. Ook in de prachtige foyer staan er nog twee! Eénmaal per week is er een bijeenkomst van alleenstaanden, die zodoende sociale contacten kunnen onderhouden. Er is verder een WAO-groep actief.

Eigentijds

Het is voor jong en oud in De Lanteern volle bak met carnaval, vierdaagse, communiefeest en sinterklaas, verder is er voor muziek en dans ruime aandacht. Vroeger was het in een café in Sint-Willebrord op zaterdag vrije dansavond. Dat is niet meer en het bestuur probeert dit in De Lanteern nieuw leven in te blazen. Sint-Willebrord staat bekend als een klein Lourdes. Naast de kerk en De Lanteern vind je onder meer een oude kruisweg en een Mariagrot. Dit hele park wordt momenteel heringericht, zodat het centrum van het dorp teruggrijpt op het katholicisme van vroeger naast De Lanteern als moderne ontmoetingsruimte – een bruisend centrum midden in de samenleving. SKW Sint-Willebrord heeft tegelijkertijd met de ingebruikname van haar vernieuwde accommodatie een nieuw logo en een nieuwe website laten ontwerpen. Maar er is meer: ze is ook op Twitter te vinden! Zo kan iedereen die dat wil de activiteiten volgen en het laatste nieuws via Twitter ontvangen! ■

Joost Andrik

Match of the day

Tijdens de conferentie van 't Heft op 29 mei was samenwerking een belangrijk begrip. Om dat duidelijk te maken was een prijs beschikbaar gesteld voor het beste samenwerkingsvoorstel van deelnemers. Deze 'Match of the Day' werd toegekend aan de Verenigde Vrijwilligersbesturen Accommodaties (VVA) uit Eindhoven en het Verenigingsplatform Geffen met hun idee om samen te bekijken hoe je vanuit je visie een goede onderhandelingspartner wordt. Op 20 oktober is deze prijs 'geconsumeerd' tijdens een geanimeerd en levendig etentje. Beide organisaties maakten hun positie duidelijk en konden zowel adviseren als leren.

Verenigingsplatform Geffen

Het Verenigingsplatform Geffen heeft bestuurlijke dekking in het lokaal bestuur altijd belangrijk gevonden, heeft korte lijnen met de gemeente en fungeert als serieus gesprekspartner. Eén van de motto's waarmee men werkt luidt dan ook: 'van relatie tot prestatie'. Toch is het realiseren van het Multifunctioneel Centrum niet zonder slag of stoot gegaan. Al 15 jaar geleden werd gesproken over het opzetten van een Brede School met diverse functies en partners. De betrokkenen hebben de moed echter nooit helemaal verloren en nu beschouwt men het lange proces als een belangrijke periode. Het gaat in het MFC om vier typen ruimte: van de school, van de peuterspeelzaal, van de verenigingen en de gemeenschappelijke (multifunctionele) ruimten. Dan moet er nu eenmaal veel (van elkaar) worden geleerd, gerespecteerd en ook geaccepteerd. Daarna moeten nog praktische afspraken worden gemaakt, nagekomen en soms ook bijgesteld.

Vrijwilligersbesturen Eindhoven

De plaatselijke Eindhovense koepel VVA is opgericht in 2000 en dus ook al ruim tien jaar actief. Er zijn in Eindhoven momenteel 42 vrijetijdaccommodaties en daarvan zijn er 23 aangesloten bij de VVA. Hier ziet men zich geconfronteerd met een geheel andere situatie. De gemeenschapshuizen vallen onder het beleid van drie of vier wethouders en de betrokken ambtenaren wisselen ook nog eens van functie. Het is voor de VVA ook lastig om een centraal, vast aanspreekpunt te vinden.

De gemeente en de VVA verschillen van mening over het accommodatiebeleid. Volgens die laatste is dat beleid niet duidelijk en domineert de waarde van het vastgoed daarin. Er zijn steeds minder gemeenschapshuizen aangesloten bij de VVA, want sommige besturen gooien het bijltje erbij neer; in die gevallen zou de plaatselijke welzijnsinstelling het beheer moeten overnemen, maar deze beschouwt dat echter niet als een kerntaak.

Bij elkaar op bezoek

Het werd duidelijk dat er in allerlei opzichten grote verschillen kunnen bestaan, zeker ook in de relatie met de gemeente. Een plaatselijke koepel als de VVA heeft ook een abstracter karakter dan een groep mensen in een dorp die samen de schouders onder de nieuwbouw van een accommodatie zet. Toch bleken er genoeg zaken gemeenschappelijk en overal van belang te zijn. Zoals de oriëntatie van waaruit wordt gewerkt: niet omzien in wrok, maar de

blik gericht houden op de toekomst - in Geffen zegt men: 'de kans krijg je nooit gisteren, maar morgen!' Of het eens kritisch (laten) bekijken van je eigen positie, bijvoorbeeld met de duivelse vraag: 'wat zou er gebeuren als je stopt?' Of het zoeken van bestuurlijke dekking en steun, eventueel in de vorm van een plaatselijk gewichtige beschermheer. Of het gebruik maken van de media, enzovoort...

Het was absoluut niet moeilijk de avond door te komen en dat de ontmoeting van Geffen en Eindhoven een succes was, daar heeft niet alleen de uitstekende maaltijd aan bijgedragen: iedereen ging in meerdere opzichten voldaan naar huis. Dat men elkaar wist te vinden, blijkt ook uit de vervolgspraak die is gemaakt: bij elkaar op bezoek! ■

Margreth Broens / Jos Overbekking

Brabants PlattelandsParlement

Op zaterdag 27 november vond het eerste Brabantse PlattelandsParlement plaats. Hier vierde de vereniging kleine kernen noord-brabant tevens haar 10-jarig bestaan. Deze dag vormde een prima mogelijkheid voor dorpsraden, politici en andere belangstellenden om elkaar te ontmoeten en van gedachten te wisselen. Daartoe werden genoeg uitdagingen geboden in de centrale thema's voor deze dag: vitaal platteland, kwaliteit van

de woonomgeving, inspelen op krimp en gezonde leefomgeving. Natuurlijk was 't Heft goed vertegenwoordigd. Namens het bestuur bracht voorzitter Kees Jongmans onze felicitaties over aan de vknbn. In zijn inleiding maakte hij ook duidelijk dat bij alle genoemde thema's een rol is weggelegd voor gemeenschapshuizen. Hij schetste een aantal forse problemen die op ons afkomen, zoals bezuinigingen, krimp, vergrijzing

Investeer in vrijwillige besturen van buurthuizen en mfa's

Gemeenten moeten ervoor zorgen dat vrijwillige besturen van multifunctionele accommodaties (mfa's) beleid kunnen maken dat past bij de functies en activiteiten van de mfa én dat is afgestemd met andere voorzieningen in het gebied. Daarom heeft Zet-adviseur Margreeth Broens een welgemeend advies aan gemeenten: 'Bied deze besturen ondersteuning op maat en neem ze serieus.'

Er wordt al snel geroepen dat vrijwilligers eigenlijk niet in staat zijn een mfa te besturen, dat beroepskrachten het bestuur daarom maar over moeten nemen. 'Onzin', meent Margreeth. 'Er zijn

vrijwilligers die dat heel goed kunnen. Maar het vraagt wel wat van gemeenten. Zij moeten de vrijwillige besturen op weg helpen en duidelijke afspraken maken over het uit te voeren beleid. Dan kunnen vrijwillige besturen zelf nagaan welke professionele ondersteuning zij daarbij nodig hebben en waar ze die kunnen halen. Maar het blijft zaak om eerst goed te kijken wat bestuursleden zelf in huis hebben en daarvan gebruik te maken.'

Op www.zet-brabant.nl is het artikel 'Investeer in vrijwillige besturen van buurthuizen en mfa's' te downloaden.

en ontgroening, verdwijnen van lokale voorzieningen, vereenzaming en overbelaste mantelzorgers.

Op dit soort vraagstukken zullen nieuwe antwoorden moeten worden gevonden en daarvoor bestaan ook wel degelijk kansen. Een sleutelbegrip daarbij is het centrale thema van de Wmo: het oppakken van verantwoordelijkheden.

Leefbaarheid

Gemeenschapshuizen kunnen en willen bijdragen aan oplossingen en bij het behoud van de leefbaarheid een relevante rol vervullen. Door te fungeren als hedendaagse huiskamer, door aandacht te schenken aan sociale veiligheid, door initiatieven tot samenwerking te nemen of door het versterken van het lokale voorzieningenniveau. 't Heft heeft bijvoorbeeld een scan ontwikkeld waarmee is te zien in hoeverre een gemeenschapshuis is voorbereid op de toekomst en waaruit bruikbare suggesties komen voor het verbeteren van de positie.

Ook in de toespraak van de gedeputeerde mevrouw Van Haaften viel op dat meer dan eens gemeenschapshuizen werden genoemd in relatie tot Dorpsontwikkelingsplannen ('Idops') en ook in de workshops kwamen de gemeenschapshuizen herhaaldelijk aan de orde.

Het is dus van belang dat ook de gemeenschapshuizen zich bewust zijn van hun rol en verantwoordelijkheden en daarin hun kansen grijpen, niet alleen om te overleven, maar ook om hun missie als maatschappelijke organisatie waar te maken. Het ligt voor de hand dat daarbij samenwerking wordt gezocht, natuurlijk ook met dorpsraden en wijkraden en met de vereniging kleine kernen.

Jos Overbekking

Serious Request

De laatste jaren wordt onder de naam 'Serious Request' in de week voor Kerstmis een actie gevoerd om geld binnen te halen voor een bijzonder doel van het Rode Kruis. Het meest in het oog springende onderdeel ervan is het 'Glazen Huis'. Het thema van 2010 is kinderen en HIV. Dit jaar staat het Glazen Huis in Eindhoven en hoewel het een landelijke actie betreft, zit er dus een Brabants tintje aan.

Het bestuur van 't Heft heeft besloten een actieve bijdrage te verlenen aan deze actie; daarom doen we een serieus beroep op alle gemeenschapshuizen om te laten zien dat we een belangrijke schakel kunnen vormen: niet alleen in onze wijk, in ons dorp of in onze gemeente, maar ook met een oog voor de samenleving verder weg! Doet u ook mee?

Meer informatie: seriousrequest.3fm.nl

Burgerparticipatie en wijkaccommodaties

Dianne van den Berg, adviseur bij Zet deed de aftrap voor de miniconferentie 'Burgerparticipatie en wijkaccommodaties' op 29 september. De bijeenkomst was een initiatief van Frits van Geffen (Verenigde Vrijwilligersbesturen Accommodaties, VVA) en Frits Jonkers (pandprogrammeur van de gemeente Eindhoven, werkzaam binnen de sector Gebiedsontwikkeling). Zij willen graag verschillende partijen bij elkaar brengen om zo een actieve discussie aan te gaan over de toekomst van burgerparticipatie in relatie tot de wijkaccommodaties in Eindhoven. Moet de volledige verantwoordelijkheid bij de burgers komen te liggen? Of moet de gemeente juist strakker de regie gaan voeren en professionals inzetten? De ruim 30 aanwezigen vertegenwoordigden onder meer verschillende sectoren van de gemeente, woningcorporaties, welzijnsinstellingen, gebruikersraden, besturen van wijkaccommodaties en de VVA.

Margreeth Broens, adviseur bij Zet en auteur van het boek "Het uitnodigende gemeenschapshuis", opende met een schets van het spanningsveld tussen het gebouw en de invulling hiervan enerzijds en de rol van bewoners en professionals anderzijds. Een van de begrippen die tijdens haar presentatie naar voren kwam is joint production, ofwel samen moet je het doen. Niet alleen de overheid, maar ook maatschappelijke organisaties en bewoners spelen een rol in het succes van wijkaccommodaties voor de buurt. Dit vraagt om andere afspraken en aandacht voor nieuwe samenwerkingspartners.

Wijkaccommodaties zijn een belangrijk instrument bij het vormgeven van beleid vanuit het gedachtegoed van de Wmo: als een plaats waar bewoners elkaar doelbewust of spontaan ontmoeten. Professionals (betaalde krachten) vervullen in dit gedachtegoed de rol van dienstverlener aan de burgers. Dit betekent een kanteling naar gebiedsgerichte burgerparticipatie: meedoen, meewerken én meedenken! Na deze presentatie zijn verschillende stellingen besproken.

Stelling: Burgerparticipatie in wijkaccommodaties is in onze geïndividualiseerde samenleving een utopie.

Reactie: Participatie is wel mogelijk en is nog steeds in veel wijken aanwezig, maar het verschilt wel sterk per stadsdeel hoe betrokken bewoners zijn.

Stelling: De gemeente moet op het gebied van wijkaccommodatiebeleid de rol van regisseur nemen en in die rol burgerparticipatie bevorderen.

Reactie: Beleid maak je in de buurten zelf. De juiste aanpak verschilt per buurt, afhankelijk van de partners, de accommodatie en de betrokkenheid van bewoners.

Stelling: Gemeente, maatschappelijke organisaties en wijkbewoners zijn samen verantwoordelijk voor het goed functioneren van de wijkaccommodatie.

Reactie: Afstemming tussen partijen! Kijken naar te delen verantwoordelijkheden.

Stelling: Burgers zijn niet in staat om wijkaccommodaties te beheren. Dit moeten professionals doen.

Reactie: Vrijwilligers kunnen veel, ook het beheer met ondersteuning van de gemeente.

Stelling: Vrijwilligersbesturen zijn de ogen en oren van de wijk en moeten door de gemeente dusdanig ondersteund worden dat zij zich kunnen richten op de behoefte van de bewoners en het ontwikkelen van passend aanbod in hun wijkaccommodatie.

Reactie: Communicatie is belangrijk! Van elkaar weten wat gebeurt in de wijk.

Stelling: Het is een uitdaging voor de gemeente om de hoogste sport van de participatieladder als doel van het beleid te kiezen en zoveel mogelijk aan de vrijwilligersbesturen over te laten.

Reactie: Begin met samen te kijken naar wat nodig is in de wijk. Vervolgens beslissen wie welke rol gaat vervullen. Hierbij de kracht van elke partij benutten en bij elkaar brengen.

Frits van Geffen besloot de bijeenkomst met een verklaring van de VVA.

'Wij zien graag dat de gemeente ervoor kiest om te zeggen: Het uitgangspunt bij de nieuwe opzet van het beleid voor de buurthuizen is zoveel mogelijk verantwoordelijkheden in handen leggen van buurtbewoners die die verantwoordelijkheid op zich willen nemen. En we gaan dit met overtuiging uitdragen naar de burgers en zullen hen daarin stimuleren en activeren.'

Esther Felix

Het gemeenschapshuis neemt het voortouw...

Het bestuur van het 't Heft organiseerde twee themabijeenkomsten over de mogelijkheden van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo). 'Wacht niet af maar neem het voortouw' was de boodschap. Maria Fonteyn en Jan Geurts, adviseurs van Zet, verzorgden het programma. Zij hebben de Wmo geschetst en de deelnemers creatief mee laten denken over welke aanknopingspunten zij zien. De opkomst was verrassend groot, zowel op 15 november in Macharen als op 18 november in Alphen.

Veel besturen van gemeenschapshuizen hebben moeite een sluitende begroting te krijgen. De tijd dat de gemeenten fors subsidiëren is voorbij. Daarom zijn besturen zeer geïnteresseerd in nieuwe kansen. De Wmo is zo'n kans. Het blijkt dat veel gemeentebesturen nog niet direct aan gemeenschapshuizen denken als ze bezig zijn met Wmo-beleid. Vooral prestatieveld 1 biedt kansen: het bevorderen van de sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten. Leefbaarheid laat zich definiëren als: het wonen in een prettige en veilige omgeving, met de mogelijkheid om (thuis of in de buurt) gebruik te kunnen maken van (eenvoudige) zorg-, welzijns- en gemaksdiensten.

Is het niet zo dat veel gemeenschapshuizen deze taak al vervullen? Een gemeenschapshuis biedt onderdak aan verenigingen en clubs. Veel mensen ontmoeten elkaar. Dat draagt bij aan sociale samenhang in een dorp of wijk. Gemeenschapshuizen hebben de gemeente dus wat te bieden. Er komen steeds meer ouderen. Anders dan vroeger moeten zij zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen. Hetzelfde geldt voor mensen met beperkingen, lichamelijk, verstandelijke of geestelijke. Het is belangrijk dat deze mensen blijven meedoen, ergens naartoe kunnen, anderen kunnen ontmoeten. Dat hoeft niet per se het gemeenschapshuis te zijn, maar het ligt wel voor de hand dat een gemeenschapsvoorziening taken vervult voor de hele gemeenschap.

Zijn gemeenschapshuizen klaar voor deze taak? Soms is het gebouw niet geschikt voor mensen met beperkingen. Bij veel gebouwen kan de toegankelijkheid beter. Accommodaties moeten dus worden aangepast. Stap met goede ideeën naar de gemeente. Een actief en meedenkend bestuur zal meestal goed worden ontvangen.

Jan en Maria: "We hebben twee mogelijkheden om besturen een stap verder te helpen. De een is de Toegankelijkheidsplan, die al in veel accommodatiehuizen is uitgevoerd. De andere is de Wmo-scan voor gemeenschapshuizen. Daarmee wordt per gemeenschapshuis samen met de gemeente in kaart gebracht waar mogelijkheden liggen."

Maria Fonteyn

NL Doet

Op 18 en 19 maart 2011 is het weer NL DOET, de grootste vrijwilligersactie van Nederland. Misschien bent u met uw organisatie al aan het nadenken over klussen en activiteiten. Of misschien bent u nieuwkomer en nog niet (volledig) op de hoogte van NL DOET.

Financiële bijdrage en gratis promotie

Binnen uw organisatie zijn er vast klussen waaraan u niet toekomt of die niet alleen door eigen vrijwilligers gedaan kunnen worden. Zoals een andere kleur op de muur, of het buitenterrein en entree beter beplant. Hulp bij uw administratie of het repareren en sorteren van

materiaal. Het kan allemaal. NL DOET is de uitgelezen kans om elke klus te klaren. U legt nieuwe contacten en zet uw organisatie in het zonnetje. Het Oranje Fonds ondersteunt u graag hierbij.

Meldt u vóór 31 januari 2011 een klus aan voor NL DOET, dan kan het Oranje Fonds u een bijdrage geven van maximaal € 500,-. Op www.nlgoed.nl leest u de voorwaarden hiervoor en vindt u het speciale, beknopte aanvraagformulier. Ook vindt u op de website, in de digitale toolkit, kant-en-klaar materiaal en handige tips om uw klus te organiseren en promoten. Iedere organisatie die een klus aanmeldt, krijgt begin maart in ieder geval een uitgebreid, gratis promotiepakket. Hiermee kunt u de klussers verrassen en u zichtbaar maken als deelnemer aan NL DOET.

ANBI: Algemeen Nut Beogen

Een instelling die in het verleden kon aantonen voor minimaal 50% activiteiten uit te voeren ten behoeve van het 'Algemeen Nut' kon als ANBI (Algemeen Nut Beogende Instelling) worden opgenomen in een register. Dat leverde bepaalde voordelen op in het kader van de Successiewet. Vanwege misbruik is echter per 1 januari 2010 een wijziging doorgevoerd in de Successiewet: sindsdien moet men voor minimaal 90% activiteiten uitvoeren ten behoeve van het 'Algemeen Nut'. Al eerder erkende organisaties werd door de Inspecteur der Successie gevraagd of men dit kon waarmaken. Zo niet, of bij het uitblijven van een antwoord, werd de organisatie uit het register verwijderd.

Dit register telt een groot aantal instellingen en organisaties, sommige zelfs ten behoeve van hetzelfde doel (de constructie 'vrienden van...'), maar gemeenschapshuizen staan er niet meer in. Gemeenschapshuizen vallen meestal nog wel onder de zogenaamde SBBI

(Sociaal Belang Behartigende Instelling). Dit betekent dat men bij schenkingen of legaten geen successierechten hoeft te betalen, maar in het kader van de Inkomstenbelasting mogen de schenkers of donateurs hun bijdrage niet langer aftrekken en, misschien nog wel pijnlijker, vrijwilligers hun onvergoede kosten ook niet meer.

Belastingdienst

Er is een bedrijf, ANBINET, dat in een soort belastingenveloppe aanbiedt om tegen betaling te zorgen voor een

ANBI-status of -logo. Wie ervoor in aanmerking komt, verwerft de ANBI-status echter gratis en de belastingdienst waarschuwt voor deze praktijken en adviseert in voorkomende gevallen aangifte te doen; de belastingdienst zelf onderneemt juridische stappen.

Er is ook succes te melden. Met ondersteuning van de Federatie Dorpshuizen Gelderland is het Wijkcentrum 't Oude Raadhuis in Eindhoven gelukt om een rechtszaak tegen de Belastingdienst te winnen; inzet was het verkrijgen van de ANBI-status. 't Oude Raadhuis voerde aan wel degelijk te kunnen aantonen dat niet alleen de statuten, maar ook al zijn activiteiten zijn gericht op (algemeen nut beogende) activiteiten in de wijk. En dan gaat het dus niet om het exploiteren van onroerend goed met een horecafunctie. Het dossier is inmiddels behoorlijk dik en doorzettingsvermogen is een eerste vereiste: de belastingdienst heeft aangekondigd hoger beroep in te stellen! ■

Jos Overbekking

Werkplan 't Heft 2011

Hoewel de doelstellingen van 't Heft ongewijzigd bleven, is enkele jaren geleden begonnen met het leggen van andere accenten in inhoudelijke oriëntatie, opstelling en aanbod. Dit heeft geresulteerd in een visiedocument waarin, naast een analyse van relevante maatschappelijke ontwikkelingen, het toekomstig functioneren van de gemeenschapshuizen en van 't Heft zelf is weergegeven. In 2010 is het visiedocument van 't Heft definitief vastgesteld en aan alle stakeholders gezonden. En het bestuur stelde een notitie op over de eigen bestuurlijke organisatie. Deze voorbeelden vinden hun oorsprong in de eerder geformuleerde speerpunten:

- versterken en vernieuwen van de inhoudelijke koers van 't Heft.
- versterken en vernieuwen van de kennis over en de relatie met de gemeenschapshuizen.
- versterken en vernieuwen van de eigen bestuurlijke organisatie.

Inhoudelijk ligt de nadruk in essentie nu minder op beheer en in stand houden

van accommodaties en meer op de maatschappelijke functies van gemeenschapshuizen. Voorbeelden daarvan zijn het aanbod rond maatschappelijke stages en van de (s)Ken, een opnameinstrument met betrekking tot Wmo en integrale toegankelijkheid.

Om de verbinding met gemeenschapshuizen niet te verliezen wordt de vertrouwde serviceverlening gehandhaafd, worden relatiebeheergesprekken heringevoerd en wordt een database van de Brabantse gemeenschapshuizen opgeleverd en aan hen ter beschikking gesteld.

Een belangrijk element in het Werkplan wordt gevormd door de inhoudelijke en financiële prioritering door de provincie. Gezien de door de provincie in gang gezette 'Agenda van Brabant', staat 2011 ook voor een deel in het teken van een heroriëntatie. 't Heft wil vanuit de maatschappelijke invalshoek bijdragen aan het bereiken van ruimtelijke en economische doelen in het provinciale beleid door te zoeken naar verbindingen in andere domeinen. Dit gebeurt onder

meer door het uitvoeren van een aantal pilotprojecten, door afstemming en samenwerking met andere provinciale netwerken en door het instellen van een Raad van Advies waarin externe partijen zitting zullen nemen. ■

VAN HET BESTUUR

In maart 2011 zijn er provinciale verkiezingen. Let er bij de programma's ook eens op dat de politiek en het bestuur uit mensen bestaan en dat het niet alleen om geld draait maar zeker ook om leefbaarheid. De provincie en 't Heft zijn van oudsher samenwerkingspartners. De provincie heeft de 'Agenda van Brabant' opgesteld, waarbij men kiest voor de domeinen ruimte en economie. Netwerken zoals 't Heft wordt uitdrukkelijk gevraagd zich daar bij aan te sluiten. Eén van de manieren hoe wij daarop inspeelt is door afstemming en samenwerking met andere provinciale netwerken.

't Heft begeeft zich niet alleen op provinciaal niveau. Wij zijn een actief deelnemer in dorpshuizen.nl, het landelijk netwerk van gemeenschapshuizen. Meer en meer zie je dat provinciale

platforms van gemeenschapshuizen elkaar weten te vinden, dat geldt daarnaast ook voor de verenigingen van kleine kernen. Deze twee landelijke aandachtsvelden vullen elkaar mooi aan! De deelname aan dorpshuizen.nl maakt het mogelijk om de vraagbaakfunctie en belangenbehartiging efficiënt in te kunnen zetten.

't Heft blijft aanbod voor haar leden ontwikkelen. Bekend is de vraagbaak - via Zet of via de website - en het instrument (S)ken de Wmo© voor gemeenschapshuizen. Hiermee kan een gemeenschapshuis samen met de gemeente in kaart brengen waar de (gezamenlijke) mogelijkheden liggen. Als nieuwe service wordt een database van de Brabantse gemeenschapshuizen ingericht. Deze database moet relevante gegevens opleveren over

bijvoorbeeld personeel, doelgroepen, bezoekers en functies. Het is een middel om te sturen en vormt een informatiestroom richting de gemeenten. Dit kan de leefbaarheid alleen maar ten goede komen!

De vereniging kleine kernen noord-brabant bestaat 10 jaar. Het bestuur van 't Heft feliciteert de vereniging daarmee. We werken allebei aan de verbetering van de leefbaarheid in onze provincie en blijven samen optrekken waar dat nodig is. Als laatste wensen wij alle besturen en medewerkers een goed 2011 toe. Wij hopen en wensen dat de Brabantse gemeenschapshuizen in al hun diversiteit een goede en warme plek blijven! ■

Jan van den Broek

In beeld

Peter der Kinderen is een bestuurslid van het eerste uur. Vanaf de oprichting van het provinciaal platform voor samenwerking 't Heft is hij er bij betrokken geweest. Als doelstelling is toen geformuleerd: de ontwikkeling en het onderhoud van een provinciaal netwerk van gemeenschapshuizen. Toentertijd had Peter een dubbelfunctie. Hij werkte in De Brink in Eerde gemeente Veghel en daarnaast zat hij in het bestuur van diezelfde accommodatie.

Gezien zijn lange bestuursperiode heeft Peter goed inzicht in de ontwikkelingen op het terrein van gemeenschapshuizen. Wat hem het meeste is opgevallen is het verdwijnen van de gemoedelijkheid, vertelt hij. Hij mist de Brabantse gezelligheid wel eens. Het is tegenwoordig allemaal veel zakelijker. Wet- en regelgeving zijn enorm toegenomen en worden steeds ingewikkelder en daarmee samenhangend verzakelijkt het beheer. Ook bij de besturen zie je dat terug. Alles moet veel professioneler en als je niet op

past verdwijnen daarmee ook de vrijwilligers, waarschuwt Peter. Die wisselen nogal eens. En die moet je volgens hem juist hoog in het vaandel houden! Met name de kleinere gemeenschapshuizen hebben het moeilijk of verdwijnen misschien wel.

Sinds enige tijd is Peter ook actief op landelijk niveau. Enthousiast neemt hij deel aan het landelijk overleg dorpshuizen.nl. ■

COLOFON

NieuwsHeft is een uitgave van Platform 't Heft in samenwerking met Zet

Redactie:

Joost Andrik
Tonny Brabers
Jan van den Broek
Ursem Communicatie

Druk:

Drukkerij DekoVerdivas, Tilburg

Contactgegevens:

Zet
Postbus 271
5000 AG TILBURG
tel: (013) 544 14 40
fax: (013) 544 06 05
e-mail: heft@zet-brabant.nl
website: www.theft.nl